

**UCHWAŁA NR IX/79/11
RADY POWIATU ZGIERSKIEGO**

z dnia 28 kwietnia 2011 r.

w sprawie przyjęcia Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Zgierskim na lata 2011-2013

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1592; z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688, Nr 214, poz. 1806; z 2003r. Nr 162, poz. 1568; z 2004r. Nr 102, poz. 1055, Nr 167, poz. 1759; z 2007r. Nr 173, poz. 1218; z 2008r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009r. Nr 92, poz. 753, Nr 157, poz. 1241; z 2010r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675) w związku z art. 35 a ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz. 1407, Nr 217, poz. 1427, Nr 226, poz. 1475, Nr 238, poz. 1578, Nr 254, poz. 1700, Nr 257, poz. 1726) **Rada Powiatu Zgierskiego** uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Zgierskim na lata 2011 – 2013, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XLVII/451/06 Rady Powiatu Zgierskiego z dnia 29 maja 2006 r. w sprawie przyjęcia Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Zgierskim na lata 2006 – 2010.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Zgierskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Rady Powiatu Zgierskiego.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU ZGIERSKIEGO**

Józef Dziadziela

**PROGRAM
DZIAŁAŃ
NA RZECZ OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W
POWIECIE ZGIERSKIM
NA LATA 2011-2013**

Spis treści:

Rozdział I - Wstęp	str. 3
1.1. Podstawa prawna programu	str. 3
1.2. Podmioty programu	str. 4
1.3. Źródła finansowania	str. 5
 Rozdział II –Zjawisko niepełnosprawności	str. 5
2.1. Informacje ogólne.....	str. 5
2.2. Osoby niepełnosprawne w powiecie zgierski.....	str. 6
 Rozdział III –Podstawowe założenia programu.....	str. 7
3.1. Kierunki działań na rzecz osób niepełnosprawnych.....	str. 7
3.2. Możliwości realizacyjne programu.....	str. 9
3.3. Analiza SWOT.....	str. 9
 Rozdział IV – Obszary działań i realizacja programu.....	str.11
4.1. Misja programu	str.11
4.2. Cele operacyjne.....	str. 12
4.3. Przewidziane efekty programu.....	str. 19
4.4. Monitoring i ewaluacja	str. 19
Zakończenie	str. 20

Załączniki:

1. Wybrane dane obrazujące sytuacje osób niepełnosprawnych w rozbiciu na gminy.
2. Zadania rehabilitacji społecznej i zawodowej ze środków PFRON realizowane w latach 2005-2010.
3. Dzieci i młodzież niepełnosprawna w systemie oświaty w powiecie zgierskim.

I. Wstęp

W 2010 roku zakończyła się realizacja Powiatowego Programu Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2006 – 2010, który jest częścią Powiatowej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Zgierskim na lata 2009 - 2013. Niniejszy Program stanowi jego kontynuację i uzupełnienie, z uwzględnieniem aktualizacji potencjalnych działań w kontekście źródeł finansowania oraz możliwości instytucjonalnych i prawnych.

Powiatowy Program Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych jest dokumentem służącym realizacji lokalnej polityki społecznej. Stanowi podstawę do aplikowania o środki finansowe na realizację działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ich integracji oraz aktywizacji zawodowej i społecznej.

Opracowanie programu jest jednocześnie wykonaniem delegacji zawartej w art. 35a ust. 1. ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz. 1407 ze zm.), który nakłada na powiaty obowiązek „opracowania i realizacji, zgodnych z powiatową strategią rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:

- a) rehabilitacji społecznej,
- b) rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia,
- c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

1.1. Podstawa prawna programu

- Standardowe Zasady Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych – uchwała z 3 grudnia 1993 roku Zgromadzenia Ogólnego ONZ.
- Rządowy Program Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i ich Integracji ze Społeczeństwem z 5 października 1993 r.
- Karta Praw Osób Niepełnosprawnych - uchwała Sejmu RP z dnia 1 sierpnia 1997 r.
- Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z 27 sierpnia 1997r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz. 1407 ze zm.)
- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t.j. Dz. U. 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn.zm.)
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535 ze zm.)
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 277, poz.1658)
- Konstytucja RP zawierająca zapisy zapobiegające praktykom dyskryminacyjnym wobec osób niepełnosprawnych
- Kodeks Pracy zabraniający praktyk dyskryminacyjnych wobec osób niepełnosprawnych w stosunku pracy.

1.2. Podmioty programu

Adresaci programu

- Osoby niepełnosprawne z terenu powiatu zgierskiego.
- Rodziny, opiekunowie osób niepełnosprawnych.
- Organizacje pozarządowe zajmujące się statutowo pomocą osobom niepełnosprawnym.
- Instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

Realizatorzy

- Starostwo Powiatowe w Zgierzu
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zgierzu.
- Powiatowy Urząd Pracy w Zgierzu.
- Podmioty, które swoim zasięgiem działania obejmują osoby niepełnosprawne, w tym w szczególności placówki ochrony zdrowia i edukacji.
- Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

Partnerzy

W realizacji celów programu powiat zgierski współpracuje z podmiotami publicznymi i prywatnymi, w tym z:

- Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
- Urzędem Marszałkowskim.
- Urzędem Wojewódzkim.
- Zakładami Opieki Zdrowotnej.
- Narodowym Funduszem Zdrowia.
- Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych.
- Organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze niepełnosprawności.
- Gminami powiatu zgierskiego.
- Ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu zgierskiego.
- Placówkami ochrony zdrowia i edukacji.
- Grantodawcami.
- Innymi podmiotami publicznymi i niepublicznymi, w szczególności z organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania z zakresu m.in. kultury, sztuki, edukacji, pomocy społecznej, sportu.

Formy współpracy z partnerami społecznymi zapisano w Powiatowym Programie Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi oraz Innymi Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego w roku 2011. Należą do nich:

- zlecanie organizacjom realizacji zadań publicznych,
- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i realizowanych zadaniach,
- konsultowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sfer współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- organizowanie szkoleń i udzielanie pomocy merytorycznej organizacjom,
- promowanie i udzielanie pomocy w tworzeniu dobrego wizerunku organizacji,

- udostępnianie sal konferencyjnych i sprzętu technicznego w celu realizacji zadań organizacji,
- udzielanie pomocy w nawiązywaniu współpracy regionalnej, ponadregionalnej z partnerami o podobnym profilu działania,
- tworzenie partnerstw lokalnych,
- podejmowanie wspólnych inicjatyw takich jak: konferencje, seminaria, warsztaty, debaty, programy badawcze,
- tworzenie wspólnych mieszanych zespołów tematycznych.

1.3. Źródła finansowania

- Budżet własny powiatu,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Europejski Fundusz Społeczny,
- Inne.

II Zjawisko niepełnosprawności

2.1. Informacje ogólne

Według ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych *„niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy”*.

Karta Praw Osób Niepełnosprawnych definiuje osoby niepełnosprawne jako *„osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna i umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi, mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji.”*

Definicja Głównego Urzędu Statystycznego brzmi: *„Osoba niepełnosprawna to osoba, która posiadała odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony lub osoba, która takiego orzeczenia nie posiadała, lecz odczuwała ograniczenie sprawności w wykonywaniu czynności podstawowych dla swojego wieku (zabawa, nauka, praca, samoobsługa)*

Zbiorowość osób niepełnosprawnych została podzielona na 2 podstawowe grupy:

- 1) *osoby niepełnosprawne **prawnie**, tj. takie, które posiadały odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony*
- 2) *osoby niepełnosprawne **tylko biologicznie**, tj. takie, które nie posiadały orzeczenia, ale miały (odczuwały) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania*

czynności podstawowych.”

Art. 7 ust. 1 cytowanej ustawy mówi: *„Rehabilitacja osób niepełnosprawnych oznacza zespół działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.”*

Ustawa ta w art.8 i art.9 definiuje pojęcie rehabilitacji zawodowej i społecznej:

- *„rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy.”*
- *„rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym.”*

Osoby niepełnosprawne na ogół potrzebują więcej wsparcia ze strony społeczeństwa, by móc funkcjonować na porównywalnym poziomie życia jak inni obywatele. Wsparcie nie powinno być traktowane jako przywilej, ale jako przysługujące człowiekowi prawo.

Z dostępnych danych ogólnopolskich wynika, że źródłem utrzymania większości osób niepełnosprawnych są świadczenia społeczne – 84% osób z niepełnosprawnością. Tylko dla 8% źródłem utrzymania jest praca zarobkowa, a 8% utrzymują najbliżsi.

Osoby z niepełnosprawnością są jedną z najliczniejszych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. W celu przeciwdziałania procesowi wykluczenia, niezbędne są działania wyrównujące szanse osób niepełnosprawnych we wszystkich sferach życia, w szczególności w sferze zatrudnienia, edukacji i wsparcia środowiskowego. Jednostki samorządu terytorialnego powinny realizować liczne zadania i podejmować innowacyjne przedsięwzięcia, aby poprawiać jakość życia wszystkich mieszkańców, w tym w sposób szczególny mieszkańców niepełnosprawnych.

Wydziały Starostwa Powiatowego w Zgierzu i jednostki organizacyjne powiatu świadome są potrzeb jakie mają osoby z niepełnosprawnością i uwzględniają je w programach i podejmowanych działaniach, kierując się zasadą włączania w główny nurt życia społecznego.

2.2. Osoby niepełnosprawne w powiecie zgierskim

Zdiagnozowanie skali występowania zjawiska niepełnosprawności i wiążących się z tym następstw, z uwagi na brak aktualnych danych, a co za tym idzie miarodajnych i pełnych statystyk jest niezwykle trudnym procesem. Należy podkreślić, iż brakuje także jakichkolwiek informacji o osobach, które pozostają w domach rodzinnych i nigdy nie starały się o potwierdzenie swojej niepełnosprawności. Przedstawiony poniżej obraz jedynie częściowo oddaje kwestie problemu niepełnosprawności w powiecie, także w odniesieniu do danych wojewódzkich i ogólnopolskich.

Według danych Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2002r. w powiecie zgierskim zamieszkiwało 20.108 osób niepełnosprawnych, z czego 14.283 osoby prawnie uznane za niepełnosprawne i 5.825 osób niepełnosprawnych biologicznie. Stanowili oni 12,6% ogółu populacji powiatu zgierskiego i proporcje te niewiele odbiegają od skali zjawiska dla całego kraju, gdzie niepełnosprawni stanowili 14,3% ogółu ludności, a także od procentu badanej społeczności w województwie łódzkim, który oscylował na poziomie 14%.

Diagnoza z 2002 roku wykazała, iż najwyższy odsetek osób niepełnosprawnych w powiecie zgierskim odnotowano w gminie wiejskiej Zgierz (15%), następnie w miejskiej Głowno (14,7%), najniższy zaś w gminie wiejskiej Ozorków (9,8%) i miejskiej Ozorków (10,6%).

Informacja Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Powiecie Łódzkim Wschodnim wskazuje, iż w samym tylko 2010 roku wydano 1714 orzeczeń z określeniem stopnia niepełnosprawności dla mieszkańców powiatu zgierskiego powyżej 16 roku życia i 152 dla osób poniżej 16 roku życia. Wśród pierwszej kategorii osób dominują osoby z podstawowym wykształceniem (42 %), nieco mniej jest osób o wykształceniu zasadniczym i średnim (kolejno 33% i 32%) , jedynie 7,5 % to osoby po studiach wyższych.

Zauważalne jest natężenie niepełnosprawności wraz z wiekiem - zbiorowość osób niepełnosprawnych charakteryzuje się dużym udziałem osób w starszym wieku. Wśród ogółu ludności województwa łódzkiego odsetek osób w wieku 60 lat i więcej wynosił 19%, natomiast wśród niepełnosprawnych niemal połowa znajdowała się w tym wieku – 47,8% (GUS 2002). Adekwatność powyższej tendencji w przypadku powiatu zgierskiego może potwierdzać w pośredni choćby sposób skala osób starszych ubiegających się o różnego typu wsparcie ze środków PFRON - od lat wyraźnie odnotowuje się znaczną przewagę osób

starszych w zestawieniu z ogólną populacją wnioskujących niepełnosprawnych. W rejestrze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na przestrzeni lat 2008 - 2011 odnotowano 3.732 osoby niepełnosprawne, które jednorazowo bądź stale korzystały z pomocy ze środków PFRON, z czego około 64% to osoby powyżej 60 roku życia.

Jakkolwiek niepełnosprawni są grupą społeczną niezwykle zróżnicowaną, o różnorodnych potrzebach i potencjale, to szczególnie niekorzystnym wyróżnikiem jest poziom wykształcenia. Według danych ogólnokrajowych z 2002 roku 71% niepełnosprawnych w kraju posiadało wykształcenie nie wyższe niż podstawowe, a zaledwie 1% wykształcenie wyższe. Osoby niepełnosprawne nadal są znacznie gorzej wykształcone niż osoby sprawne, natomiast w ciągu ostatnich lat obserwowano stopniowy wzrost udziału osób niepełnosprawnych z co najmniej średnim poziomem wykształcenia – do 32,1% w 2009 roku. Wśród osób w wieku produkcyjnym odsetek ten zmniejszył się w ostatnim roku (z 33,4 do 32,8%). Udział osób niepełnosprawnych posiadających wyższe wykształcenie w 2009 roku wynosił jedynie 5,9%. W województwie łódzkim legitymacje różnego typu szkół wyższych w roku 2009 posiadało 2.447 osób niepełnosprawnych, stanowiąc 1,7% wszystkich studentów łódzkich uczelni. Studenci niepełnosprawni stanowili około 16% wszystkich osób niepełnosprawnych w województwie łódzkim w wieku 16-24 lat. Zebrane informacje z gmin i powiatu podają, iż w 2008 roku do różnego typu szkół uczęszczało 888 uczniów niepełnosprawnych, w 2009 było ich 860, natomiast w 2010 – 851. W jedynej działającej na terenie powiatu zgierskiego szkole ponadmaturalnej - w Kolegium Nauczycielskim w Zgierzu w latach 2008 – 2010 nie odnotowano osoby niepełnosprawnej pobierającej naukę.

Za pochodną powyższego można uznać zakres bierności zawodowej osób niepełnosprawnych (11.748 osób nieaktywnych zawodowo w powiecie zgierskim w 2002r., wobec 1.882 pracujących zawodowo) i skalę niepełnosprawnych korzystających z pomocy społecznej (3.770 osób). Komunikat Powiatowego Urzędu Pracy w Zgierzu podał, iż w końcu grudnia 2010 roku liczba zarejestrowanych niepełnosprawnych wynosiła 570 osób /30 osób więcej niż przed rokiem/. Status bezrobotnego posiadało 486 osób, zaś uprawnionych do zasiłku było 62. Z ogólnej liczby zarejestrowanych niepełnosprawnych 14,7% stanowili niepełnosprawni poszukujący pracy. Brak aktywności zawodowej i idący z nim w parze niższy status materialny determinuje zachowania społeczne tj. ograniczenie kontaktów wyłącznie do najbliższego środowiska, redukcje potrzeb wyższego rzędu, zmniejszenie aspiracji życiowych. Czynniki powyższe, nie służą mobilizacji w kierunku podjęcia procesu zmiany i utrwalają niekorzystne schematy zachowań, w tym postawę roszczeniową i opieranie egzystencji na pomocy społecznej.

III. Podstawowe założenia programu

3.1. Kierunki działań na rzecz osób niepełnosprawnych

Mieszkańcy powiatu zgierskiego z niepełnosprawnością powinni być aktywnymi, włączonymi w główny nurt życia społecznego obywatelami wspieranymi przez profesjonalnie działające służby wyrównujące ich szanse na pełne uczestnictwo oraz dobrze rozwinięte organizacje osób niepełnosprawnych pełniące role rzecznicze i będące realizatorami usług społecznych dla osób niepełnosprawnych na zasadzie subsydiarności.

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w swych założeniach nawiązuje do Standardowych Zasad Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych ONZ i Konwencji Praw Osób Niepełnosprawnych ONZ jako głównych dokumentów sytuujących kwestię

niepełnosprawności w kategorii praw człowieka, a regulacje z nią związane w kategorii polityki antydyskryminacyjnej. Oznacza to, że poprawa sytuacji niepełnosprawnych mieszkańców powiatu zgierskiego może nastąpić wyłącznie poprzez zagwarantowanie realizacji ich praw we wszystkich sferach życia jednostki oraz zagwarantowanie im pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Przyjęcie takich założeń zobowiązuje do podjęcia działań ukierunkowanych na:

- podniesienie poziomu świadomości społeczeństwa na temat osób niepełnosprawnych oraz budowanie pozytywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej i jej miejsca w społeczeństwie,
- zwiększenie dostępu do skutecznej pomocy medycznej i usług rehabilitacyjnych oraz zagwarantowanie wsparcia w środowisku, z uwzględnieniem dostępu do środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego w celu osiągnięcia i utrzymywania przez osoby z niepełnosprawnością optymalnego poziomu funkcjonowania, samodzielności i niezależności życiowej,
- wspieranie inicjatyw zmierzających do niwelowania barier architektonicznych w przestrzeni publicznej i miejscu zamieszkania, barier w dostępie do środków transportu oraz w dostępie do informacji i środków komunikacji międzyludzkiej,
- zagwarantowanie dostępu do edukacji, o charakterze włączającym dla niepełnosprawnych dzieci, młodzieży i dorosłych oraz zaspokajanie specjalnych potrzeb edukacyjnych,
- wspieranie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych w szczególności na otwartym rynku pracy oraz zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego,
- tworzenie warunków, by osoby z niepełnosprawnością mogły żyć i realizować się we własnej rodzinie oraz by nie były dyskryminowane ze względu na związki seksualne, małżeństwo i rodzicielstwo,
- zapewnienie możliwości pełnego uczestnictwa w kulturze zarówno w charakterze odbiorcy jak i twórcy oraz zapewnienie możliwości uprawiania sportu i korzystania z ogólnodostępnych form rekreacji,
- ułatwienie równoprawnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu religijnym w ich lokalnej społeczności.

Znaczącą rolę we wdrażaniu programu powinny pełnić organizacje pozarządowe, które zrzeszają osoby z niepełnosprawnością i ich rodziców/opiekunów, wypowiadają się w ich imieniu i reprezentują ich interesy oraz organizacje specjalizujące się w świadczeniu usług społecznych i realizacji zadań z zakresu wspierania osób z niepełnosprawnością w różnych sferach życia.

Powiat zgierski powinien wspierać organizacje osób niepełnosprawnych w ich funkcjach rzeczniczych jako istotnego partnera w kreowaniu polityki społecznej oraz w możliwie najszerszym zakresie powinien zlecać zadania na rzecz osób z niepełnosprawnością organizacjom w otwartych konkursach ofert w formie powierzenia i wsparcia na warunkach określonych w Powiatowych Programach Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi oraz Innymi Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego lub w sytuacjach szczególnych w formach pozakonkursowych.

3.2. Możliwości realizacyjne Programu

Możliwości realizacyjne Programu określają krajowe, regionalne i lokalne dokumenty strategiczne (Strategia Rozwoju Kraju 2007 -2015; Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski, Strategia Polityki Społecznej na lata 2007-2013, Strategia Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na lata 2007 – 2013, Narodowa Strategia Spójności. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013, Wojewódzka Strategia w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2007-2020).

3.3. Analiza SWOT

Oceny sytuacji osób niepełnosprawnych na terenie powiatu zgierskiego dokonano metodą, jaką jest analiza SWOT. Opracowanie SWOT jest podstawą w procesie planowania strategicznego i stanowi punkt wyjściowy dla realizacji poszczególnych celów założonych w programie.

Jest to efektywna metoda identyfikacji słabych i silnych stron w działaniach, jakie podejmuje się na rzecz osób niepełnosprawnych powiatu zgierskiego i zawiera cztery grupy czynników:

1. „mocne strony” - uwarunkowania wewnętrzne, które należycie wykorzystywane sprzyjać będą rozwiązywaniu problemów osób niepełnosprawnych,
2. „słabe strony” - uwarunkowania wewnętrzne, które niewyeliminowane będą utrudniać rozwiązywanie problemów osób niepełnosprawnych,
3. „szanse” - uwarunkowania zewnętrzne, które nie zależą bezpośrednio od zachowania społeczności powiatu zgierskiego, ale które mogą być traktowane jako szanse i przy odpowiednio podjętych działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające dla osób niepełnosprawnych,
4. „zagrożenia” - uwarunkowania zewnętrzne, które nie zależą bezpośrednio od zachowania społeczności powiatu, ale które mogą stanowić zagrożenie dla osób niepełnosprawnych.

1. Mocne strony:

- 1) zlecanie zadań organizacjom pozarządowym,
- 2) współpraca z Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności przy Powiecie Łódzkim Wschodnim, realizującym zadania na rzecz mieszkańców powiatu zgierskiego,
- 3) funkcjonowanie organizacji pozarządowych, działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 4) dostępność infrastruktury terapeutycznej związanej z działaniami terapeutycznymi stworzonej przy współpracy organizacji pozarządowych i samorządu terytorialnego,
- 5) dostępność infrastruktury pomocy społecznej,
- 6) funkcjonowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- 7) funkcjonowanie Zakładów Pracy Chronionej,
- 8) funkcjonowanie Domów Pomocy Społecznej,
- 9) funkcjonowanie Ośrodka Wczesnej Interwencji,
- 10) funkcjonowanie Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego,
- 11) funkcjonowanie Specjalnego Ośrodka Wychowawczego,
- 12) funkcjonowanie ośrodków wsparcia,
- 13) funkcjonowanie oddziałów integracyjnych w szkołach i przedszkolach na terenie powiatu zgierskiego,

- 14) rozwinięta profilaktyka i terapia,
- 15) dobra współpraca z organizacjami pozarządowymi,
- 16) udzielanie dofinansowań do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla osób niepełnosprawnych na podstawie odrębnych przepisów,
- 17) udzielenie dofinansowań do sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych,
- 18) udzielenie dofinansowań do likwidacji barier funkcjonalnych,
- 19) działania w celu aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych,
- 20) otwartość na nowe pomysły i przedsięwzięcia,
- 21) pozyskiwanie środków finansowych z Unii Europejskiej,
- 22) systematycznie rosnący poziom świadomości społecznej na temat niepełnosprawności,
- 22) odpowiednie kwalifikacje kadry pracującej z osobami niepełnosprawnymi,
- 23) organizowanie imprez na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 24) funkcjonowanie punktu aktywizacji dla osób niepełnosprawnych intelektualnie.

2. Słabe strony:

- 1) występowanie barier funkcjonalnych i urbanistycznych w budynkach użyteczności publicznej,
- 2) brak Zakładu Aktywności Zawodowej,
- 3) brak mieszkalnictwa chronionego,
- 4) brak spółdzielni socjalnych,
- 5) brak rozwiniętego, stałego wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 6) zbyt mała aktywność organizacji pozarządowych w niektórych obszarach polityki społecznej realizowanej na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie zgierskim,
- 7) ograniczony dostęp do medycznych usług specjalistycznych,
- 8) nadal występujące stereotypy postrzegania niepełnosprawności wśród społeczeństwa,
- 9) bierność, bezradność i postawy roszczeniowe wśród osób niepełnosprawnych,
- 10) brak stabilności finansowej w instytucjach działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 11) niedoskonałość przepisów prawnych,
- 12) długotrwałe uzależnienie od pomocy społecznej,
- 13) niedostateczna ilość grup wsparcia dla osób niepełnosprawnych,
- 14) mała ilość miejsc dla osób niepełnosprawnych na rynku pracy
- 15) słaba umiejętność pozyskiwania i wykorzystywania funduszy pomocowych,
- 16) ubóstwo wśród społeczności osób niepełnosprawnych powiatu zgierskiego
- 17) brak oddziałów integracyjnych na terenie gmin wiejskich,
- 18) słabe diagnozowanie problemów społecznych osób niepełnosprawnych w ich środowiskach lokalnych,
- 19) niski poziom wykształcenia osób niepełnosprawnych.

3. Szanse:

- 1) nowe rozwiązania ekonomii społecznej przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu,
- 2) akceptacja i zrozumienie potrzeb osób niepełnosprawnych,
- 3) upowszechnianie aktywnych postaw społecznych wśród osób dotkniętych niepełnosprawnością,
- 4) możliwość finansowania zadań ze środków Unii Europejskiej,
- 5) wzrost liczby organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych,

- 6) kształtowanie pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych,
- 7) wzrost poziomu wykształcenia wśród osób niepełnosprawnych,
- 8) zwiększony dostęp do informacji,
- 9) współpraca samorządów z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 10) uproszczenie przepisów prawa,
- 11) pozyskiwanie inwestorów,
- 12) współpraca między powiatem a gminami,
- 13) aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych,
- 14) pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł pozabudżetowych.

4. Zagrożenia:

- 1) niestabilność przepisów prawa,
- 2) istniejące w dalszym ciągu stereotypy na temat osób niepełnosprawnych,
- 3) brak wiedzy wśród pracodawców w zakresie korzyści wynikających z zatrudniania osób niepełnosprawnych,
- 4) mała aktywność zawodowa osób niepełnosprawnych,
- 5) skomplikowane procedury pozyskiwania środków Unii Europejskiej,
- 6) rosnąca ilość osób niepełnosprawnych,
- 7) słabo rozwinięty system ochrony zdrowia,
- 8) rozwój postaw roszczeniowych wobec instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 9) zjawisko wypalenia zawodowego wśród kadry pracującej z osobami niepełnosprawnymi,
- 10) brak spójnego systemu informacji dla osób niepełnosprawnych.

IV. Obszary działań i realizacja programu

4.1. Misja programu

Misja programu spójna jest z misją zawartą w Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Zgierskim na lata 2009 - 2013.

Realizacja Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Zgierskim ma za zadanie doprowadzić do podniesienia poziomu życia i rozwoju integracji oraz pozytywnego postrzegania osób niepełnosprawnych wśród społeczności powiatu zgierskiego w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu osób dotkniętych niepełnosprawnością.

Cel podstawowy programu i niżej wymienionych celów operacyjnych oparty został na podstawie celu strategicznego 1 – Sprawny System Wsparcia Rodziny jak i celu strategicznego 2 – Aktywizacja i Integracja Grup Zagrożonych Wykluczeniem Społecznym Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Zgierskiego na lata 2009-2013.

4.2. Cele operacyjne

Cel 1: Zwiększanie świadomości społecznej o możliwościach i potrzebach osób niepełnosprawnych oraz informowanie osób niepełnosprawnych o przysługujących im prawach.

Zadania:

1. Organizacja punktów informacyjnych dla osób niepełnosprawnych.
2. Stała aktualizacja informacji.
3. Umożliwienie uzyskania pomocy socjalno – prawnej.
4. Stworzenie bazy informatycznej.
5. Posługiwanie się w przekazie informacji różnorodnymi narzędziami komunikacji.
6. Prowadzenie szkoleń pracowników instytucji samorządowych i innych w zakresie rozwiązywania problemów niepełnosprawności.
7. Organizowanie szkoleń dla osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im praw.
8. Promowanie umiejętności osób niepełnosprawnych.
9. Wspieranie akcji i programów profilaktyczno – edukacyjnych skierowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych osób, zapobiegających powstawaniu niepełnosprawności.

Cel 2: Zwiększenie dostępności do skutecznej pomocy medycznej.

Zadania:

1. Propagowanie zdrowego trybu życia i edukacji zdrowotnej, eliminującej częściowo powstawanie niepełnosprawności.
2. Wczesna interwencja medyczna. Wczesne wykrywanie, diagnoza i leczenie uszkodzeń. Wspieranie tworzenia ośrodków wczesnej interwencji medycznej.
3. Szkolenia dla personelu medycznego i opiekuńczego w zakresie wykrywania uszkodzeń i kierowania rodzin do odpowiednich placówek.
4. Zwiększenie dostępności do odpowiednich metod i technologii medycznych.
5. Zwiększenie dostępności do systematycznej i specjalistycznej opieki medycznej dla osób niepełnosprawnych.

Cel 3: Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępności do usług rehabilitacyjnych, celem osiągnięcia przez nie optymalnego poziomu niezależności i samodzielnego funkcjonowania.

Zadania:

1. Rozpoznawanie, odpowiednich dla danych typów dysfunkcji, potrzeb w obszarze rehabilitacji.
2. Wspieranie tworzenia bazy rehabilitacyjnej. Organizowanie wielofunkcyjnych form rehabilitacji w ośrodkach najbliższych miejscu zamieszkania.
3. Tworzenie programów rehabilitacyjnych dla różnych grup niepełnosprawności. Tworzenie centrów szkoleniowo – rehabilitacyjnych.
4. Tworzenie systemu rehabilitacji i wspierania osób niepełnosprawnych (tzw. „systemy na całe życie”: wczesna interwencja medyczna, edukacja, praca, opieka społeczna).

5. Ułatwienie dostępu osobom niepełnosprawnym do indywidualnego sprzętu rehabilitacyjnego i wspomagającego.
6. Włączenie organizacji pozarządowych w projektowanie i organizowanie usług rehabilitacyjnych.
7. Zasięganie opinii organizacji osób niepełnosprawnych w zakresie ewaluacji rozwiązań i programów rehabilitacji.
8. Budowa i rozbudowa infrastruktury zapewniającej formy pomocy i rehabilitacji adekwatnych do potrzeb osób niepełnosprawnych.
9. Współpraca z sektorem prywatnym w celu pozyskiwania środków pozabudżetowych niezbędnych do wspomagania systemu rehabilitacji.

Cel 4: Zapewnienie równych szans w dostępie do edukacji na poziomie podstawowym, średnim, wyższym o charakterze integracyjnym dla niepełnosprawnych dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

Zadania:

1. Tworzenie systemu placówek kształcenia włączającego.
2. Uwzględnianie zagadnień integracji młodzieży w planach edukacyjnych, programach nauczania i systemie organizacji szkół.
3. Szkolenie kadry placówek oświatowych w zakresie wspomagania rozwoju i umiejętności uczniów niepełnosprawnych (tyflopädagogika, surdopedagogika, oligofrenopedagogika, logopedia, rehabilitacja ruchowa, resocjalizacja, itp.).
4. Podniesienie jakości i dostępności edukacji specjalnej dla osób o różnorodnych dysfunkcjach, których potrzeby edukacyjne nie mogą być zaspokojone w ogólnym systemie nauczania.
5. Tworzenie przez organizacje pozarządowe i osoby fizyczne ośrodków wspierających prowadzenie edukacji i wyrównujących szanse.
6. Tworzenie bazy materialnej w zakresie realizacji procesu dydaktycznego, terapeutycznego i rehabilitacyjnego (specjalne pomoce dydaktyczne, sprzęt rehabilitacyjny itp.).
7. Stwarzanie dogodnych warunków do zdobywania wykształcenia wyższego.
8. Zapewnianie młodzieży niepełnosprawnej i jej opiekunom dostępu do informacji w zakresie możliwości zdobywania wykształcenia.

Cel 5: Wzmacnianie aktywności zawodowej. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w zakresie zatrudnienia i wykonywania pożytecznego i satysfakcjonującego zajęcia.

Zadania:

1. Tworzenie lokalnego systemu rehabilitacji zawodowej:
 - wspieranie młodzieży niepełnosprawnej do podejmowania szkolenia i kształcenia zawodowego,
 - budowanie systemu wsparcia zawodowego osób niepełnosprawnych poprzez trenera pracy, asystenta osób niepełnosprawnych,
 - badanie osób niepełnosprawnych pod kątem możliwości zatrudnienia poprzez określenie sprawności intelektualnej, psychicznej i fizycznej,
 - wspieranie rehabilitacji zawodowej poprzez prowadzenie szkoleń zawodowych skierowanych dla osób podejmujących pracę po raz pierwszy.

2. Stosowanie aktywnych form rehabilitacji zawodowej we współpracy z organizacjami pozarządowymi, osobami fizycznymi i innymi podmiotami:
 - organizowanie i tworzenie warsztatów terapii zajęciowej.
3. Wspieranie form przygotowania zawodowego odpowiedniego do aktualnego zapotrzebowania rynku pracy i uwzględniającego szanse i możliwości zatrudnienia osób z danymi dysfunkcjami:
 - prowadzenie przez PUP stałej analizy zapotrzebowania w danych zawodach,
 - przystępowanie PUP do programów umożliwiających powstanie instytucji trenera pracy, doradcy zawodowego.
4. Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury w zakładach pracy zatrudniających osoby niepełnosprawne.
5. Wspieranie organizacji pozarządowych w tworzeniu Zakładu Aktywności Zawodowej.
6. Wspieranie tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.

Cel 6: Zagwarantowanie dostępności, uczestnictwa osób niepełnosprawnych w przedsięwzięciach kulturalnych oraz możliwości uprawiania sportu, kultury, rekreacji na równi z osobami sprawnymi.

Zadania:

1. Przygotowanie obiektów sportu i kultury do możliwości korzystania z nich przez osoby niepełnosprawne.
2. Aktywizacja osób niepełnosprawnych do czynnego uczestnictwa w życiu kulturalnym i sportowym.
3. Przygotowanie informacji dotyczących imprez kulturalnych i sportowych w formie dostosowanej do różnych typów dysfunkcji.
4. Promocja uczestnictwa osób niepełnosprawnych w tworzeniu kultury.
5. Szkolenie terapeutów, trenerów i innych osób wspomagających aktywizację osób niepełnosprawnych w wyżej wymienionym zakresie.
6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie tworzenia bazy kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej (kluby sportowe, zespoły kultury itp.).
7. Wspieranie aktywnych form rekreacji, turystyki i rehabilitacji.

Cel 7: Zapewnienie możliwości korzystania z form zabezpieczenia socjalnego i ekonomicznego.

Zadania:

1. Wczesne diagnozowanie problemów osoby niepełnosprawnej i jej rodziny. Organizowanie form ich rozwiązywania.
2. Organizacja pomocy społecznej i socjalnej dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
3. Tworzenie i wspieranie systemu przeciwdziałającego wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.
4. Inicjowanie powstawania form pomocy wspierającej rodziców, opiekunów, terapeutów osób niepełnosprawnych w zakresie diagnozy, terapii, rehabilitacji, czynności opiekuńczo – wychowawczych.
5. Wspieranie akcji informacyjnych skierowanych do osób niepełnosprawnych w w/w zakresie. Tworzenie punktów informacyjno – konsultacyjnych.

6. Organizowanie stacjonarnych lub dziennych placówek opiekuńczo – terapeutycznych (środowiskowe domy pomocy, domy pomocy społecznej, świetlice środowiskowe, hostele itp.):
 - tworzenie form mieszkalnictwa chronionego, treningowego, asystenckiego.
7. Wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w sytuacjach kryzysowych. Zapobieganie patologii w omawianym obszarze społecznym poprzez:
 - tworzenie ośrodków wsparcia,
 - korzystanie z profesjonalnego wsparcia udzielanego przez służby do tego przygotowane,
 - pomoc w wychodzeniu z kryzysu.

Cel 8: Inicjowanie działań umożliwiających samodzielne funkcjonowanie w obszarze życia rodzinnego i społecznego.

Zadania:

1. Likwidacja barier funkcjonalnych w obszarze życia jednostki:
 - optymalizacja wykorzystania środków PFRON na zadanie likwidacji barier architektonicznych poprzez dofinansowanie wniosków zapewniających kompleksowe przystosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych.
2. Likwidacja barier funkcjonalnych o charakterze publicznym:
 - nadzór nad realizacją przepisów prawa w zakresie planowania przestrzennego, budownictwa mieszkaniowego i obiektów użyteczności publicznej,
 - uwzględnianie w planach modernizacji i rozbudowy dróg publicznych korzystnych, dla osób z dysfunkcjami ruchowymi, rozwiązań tj. obniżanie wysokości krawężników przy przejściach dla pieszych czy instalowanie sygnalizacji świetlno – dźwiękowej.
3. Wspieranie i wdrażanie form nauki życia z niepełnosprawnością:
 - inicjowanie działalności wolontariatu w zakresie nauczania życia z różnymi typami dysfunkcji,
 - wspieranie grup terapeutycznych udzielających pomocy psychologicznej,
 - promocja działań podnoszących aktywność fizyczną osób niepełnosprawnych,
 - szkolenie osób niepełnosprawnych w zakresie samodzielności w codziennym funkcjonowaniu i aktywności społecznej,
 - realizowanie programów terapeutycznych rozwijających samodzielność w funkcjonowaniu w środowisku rodzinnym i społecznym.

Cel 9: Współpraca samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi.

Zadania:

1. Uznanie doradczej roli organizacji pozarządowych w kształtowaniu polityki społecznej w odniesieniu do osób niepełnosprawnych:
 - motywowanie do tworzenia organizacji i stowarzyszeń osób niepełnosprawnych,
 - tworzenie płaszczyzny kooperacji pomiędzy organizacjami pozarządowymi.
2. Współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi w zakresie:
 - identyfikacji potrzeb i działań priorytetowych,
 - uczestnictwa w planowaniu i wdrażaniu rozwiązań dotyczących niepełnosprawności,
 - uczestnictwa w ewaluacji przedsięwzięć.

3. Prowadzenie monitoringu działalności organizacji pozarządowych i instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Cel 10: Podejmowanie i inicjowanie działań rzeczniczych na rzecz osób niepełnosprawnych.

Zadania:

1. Kierowanie propozycji zmian przepisów prawa odnoszących się do osób niepełnosprawnych.
2. Opiniowanie projektów aktów prawnych regulujących kwestie związane z niepełnosprawnością.
3. Wspieranie osób indywidualnych i społeczności niepełnosprawnej w sytuacjach pogwałcenia przysługujących im praw.

Wskaźniki

Do oceny realizacji programu zostaną użyte następujące wskaźniki:

Cel 1: Zwiększanie świadomości społecznej o możliwościach i potrzebach osób niepełnosprawnych oraz informowanie osób niepełnosprawnych o przysługujących im prawach:

- liczba punktów informacyjnych dla osób niepełnosprawnych,
- liczba opracowanych informatorów, publikacji dotyczących praw osób niepełnosprawnych,
- liczba zorganizowanych szkoleń dla pracowników służb publicznych w obszarze rozwiązywania problemów związanych z niepełnosprawnością,
- liczba szkoleń przeprowadzonych dla osób niepełnosprawnych dotyczących przysługujących praw,
- liczba inicjatyw promujących potencjał osób niepełnosprawnych, w tym konkursy, konferencje, pokazy.

Cel 2: Zapewnienie dostępu do skutecznej pomocy medycznej:

- liczba działań profilaktycznych adresowanych do dzieci,
- liczba powołanych punktów, zespołów wsparcia środowiskowego,
- liczba ośrodków wczesnej interwencji,
- liczba szkoleń prowadzonych dla personelu medycznego i opiekuńczego w zakresie kierowania osobami niepełnosprawnymi do odpowiedniego typu placówek,
- liczba placówek opieki zdrowotnej z dostosowaną infrastrukturą dla osób niepełnosprawnych.

Cel 3: Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępności usług rehabilitacyjnych, celem osiągania przez nie optymalnego poziomu niezależności i samodzielnego funkcjonowania:

- czas oczekiwania na wizytę do lekarza rehabilitacji i czas oczekiwania na rehabilitację,

- liczba godzin rehabilitacji dostępna dla pacjenta w roku,
- liczba osób korzystających z dofinansowania zakupu sprzętu rehabilitacyjnego,
- liczba programów dla poszczególnych rodzajów niepełnosprawności,
- liczba organizacji pozarządowych organizujących usługi rehabilitacyjne,
- liczba konsultacji prowadzonych z organizacjami pozarządowymi dotyczących programów rehabilitacyjnych.

Cel 4: Zapewnienie równych szans w dostępie do edukacji na poziomie podstawowym, średnim, wyższym o charakterze integracyjnym dla niepełnosprawnych dzieci, młodzieży i osób dorosłych:

- liczba placówek edukacyjnych ujętych w sieci edukacji włączającej, kształcących dzieci i młodzież niepełnosprawną,
- liczba dzieci i młodzieży korzystających z oferty sieci placówek włączających dzieci i młodzież niepełnosprawną,
- liczba szkół ponadgimnazjalnych, policealnych i wyższych oferujących naukę uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- nakład informatorów zawierających ofertę szkół ponadgimnazjalnych, policealnych i wyższych, oferujących naukę uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- liczba szkół przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym, znacznym oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi,
- odsetek przeszkolonej do pracy z osobami niepełnosprawnymi kadry nauczycielskiej,
- liczba przeszkolonych nauczycieli w zakresie udzielania pierwszej pomocy osobie niepełnosprawnej.

Cel 5: Wzmacnianie aktywności zawodowej. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w zakresie zatrudnienia i wykonywania pożytecznego i satysfakcjonującego zajęcia:

- odsetek osób niepełnosprawnych doksztalcających się i doskonalących umiejętności zawodowe,
- liczba zorganizowanych spotkań informacyjno- szkoleniowych dla pracodawców, współpracowników i zatrudnionych osób niepełnosprawnych,
- liczba zorganizowanych warsztatów aktywizacyjno- motywacyjnych, spotkań informacyjnych dla osób niepełnosprawnych,
- liczba placówek prowadzących diagnozę i badania osób niepełnosprawnych pod kątem możliwości zawodowych,
- liczba zorganizowanych spotkań informacyjno- szkoleniowych dla osób niepełnosprawnych, popularyzacji prowadzenia własnej działalności gospodarczej,
- liczba osób, które otrzymały dotację na działalność gospodarczą,
- liczba osób skierowanych na szkolenia,
- liczba osób, którym dofinansowano do oprocentowania kredytu bankowego,
- liczba warsztatów terapii zajęciowej i liczba uczestników,
- liczba dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych miejsc pracy,
- liczba osób niepełnosprawnych korzystających z usług trenera lub asystenta pracy.

Cel 6: Zagwarantowanie dostępności, uczestnictwa osób niepełnosprawnych w przedsięwzięciach kulturalnych oraz możliwości uprawiania sportu, kultury, rekreacji na równi z osobami sprawnymi:

- liczba inicjatyw z zakresu sportu, rekreacji, kultury i turystyki dofinansowanych za środków PFRON i innych źródeł oraz liczba osób niepełnosprawnych w nich uczestniczących,
- liczba imprez dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, organizowanych przez samorządowe instytucje kultury oraz organizowanych, współorganizowanych lub dofinansowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, w stosunku do ogólnej liczby imprez organizowanych, współorganizowanych lub dofinansowanych przez te jednostki,
- liczba placówek kultury, sportu, rekreacji z dostosowaną infrastrukturą dla osób niepełnosprawnych,
- liczba przeszkolonych osób w zakresie animowania działań aktywizujących kulturalnie, sportowo osoby niepełnosprawne.

Cel 7: Zapewnienie możliwości korzystania z form zabezpieczenia socjalnego i ekonomicznego:

- liczba punktów konsultacyjnych,
- liczba ośrodków wsparcia środowiskowego dla osób niepełnosprawnych,
- liczba miejsc w ośrodkach wsparcia dla osób niepełnosprawnych,
- liczba grup wsparcia dla rodzin z osobami niepełnosprawnymi,
- liczba mieszkań chronionych, treningowych, asystenckich,
- liczba punktów interwencji kryzysowej,
- liczba świetlic środowiskowych, socjoterapeutycznych,
- liczba miejsc w domach pomocy społecznej.

Cel 8: Inicjowanie działań umożliwiających samodzielne funkcjonowanie w obszarze życia rodzinnego i społecznego:

- liczba inicjatyw podjętych na rzecz przygotowania osób niepełnosprawnych do życia w rodzinie,
- liczba inicjatyw podjętych w kierunku funkcjonowania mieszkań bez barier,
- liczba dofinansowanych wniosków na likwidację barier funkcjonalnych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych,
- liczba obiektów użyteczności publicznej przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- liczba inicjatyw promujących idee wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych,
- liczba inicjatyw przeprowadzonych z zaangażowaniem wolontariuszy,
- liczba projektów, szkoleń rozwijających możliwość samodzielnego życia osób niepełnosprawnych,
- liczba grup terapeutycznych udzielających osobom niepełnosprawnym pomocy psychologicznej.

Cel 9: Współpraca samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi:

- liczba spotkań z przedstawicielami organizacji pozarządowych osób niepełnosprawnych,
- liczba wspólnie podjętych inicjatyw na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców powiatu,
- liczba nowopowstałych organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Cel 10: Podejmowanie i inicjowanie działań rzeczniczych na rzecz osób niepełnosprawnych:

- liczba sporządzonych propozycji zmian przepisów prawa odnoszących się do osób niepełnosprawnych.
- liczba opinii projektów aktów prawnych regulujących kwestie związane z niepełnosprawnością.
- liczba podjętych interwencji wobec osób indywidualnych i społeczności niepełnosprawnej w sytuacjach pogwałcenia przysługujących im praw.

4.3. Przewidywane efekty programu

Efektami realizacji programu będą:

- zmiana świadomości społeczeństwa na temat osób niepełnosprawnych,
- poprawa warunków życia osób niepełnosprawnych i ich rodzin,
- minimalizacja różnorodnych barier ograniczających udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,
- zwiększenie dostępu do opieki medycznej i rehabilitacji,
- zwiększenie dostępu do różnych form edukacji poprzez likwidację barier, architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, a także wyposażenie szkół w niezbędny sprzęt ułatwiający naukę,
- zwiększenie aktywności zawodowej,
- stworzenie systemu informacyjnego dla osób niepełnosprawnych,
- integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym.

Realizacja programu będzie możliwa przy ścisłej współpracy z wszystkimi instytucjami i organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie powiatu zgierskiego oraz pozyskiwaniu niezbędnych środków finansowych na realizację założonych celów.

Program ma charakter otwarty i będzie mógł ulegać weryfikacji w zależności od aktualnych potrzeb osób niepełnosprawnych.

4.4. Monitoring i ewaluacja

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zgierzu i Powiatowy Urząd Pracy w Zgierzu corocznie zobligowane będą składać Radzie Powiatu Zgierskiego sprawozdanie z realizacji Programu, które przygotowane zostanie w oparciu o materiały sporządzone przez realizatorów według ujednoliconego sposobu zawierającego: wykonawcę, cel operacyjny, zadanie, odbiorców, nazwę wskaźnika, osiągniętą wartość wskaźnika, ewentualne koszty. Przed przedłożeniem sprawozdania Radzie Powiatu Zgierskiego Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych dokona analizy raportu pod kątem realizacji założonych

celów i osiągniętych rezultatów. Analiza stanie się podstawą do przygotowania katalogu działań szczególnie istotnych dla realizacji Programu w kolejnym roku.

Zakończenie

Podstawą realizacji Programu jest skonkretyzowanie działań na zasadzie solidaryzmu społecznego na rzecz osób niepełnosprawnych reprezentantów takich podmiotów jak: administracja samorządowa, organizacje pozarządowe, w tym zwłaszcza zrzeszające osoby niepełnosprawne.

Realizacja działań ujętych w Programie przyczyni się do intensyfikacji pełnoprawnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

Działania zainicjowane w Programie powinny być kontynuowane również po jego upływie, tak by osiągnięte efekty w postaci: zwiększenia dostępności środowiska przyjaznego osobom niepełnosprawnym, wzrostu poziomu ich wykształcenia, a co się z tym wiąże aktywności zawodowej, a także uwrażliwienia społeczeństwa na problemy osób niepełnosprawnych można było obserwować w dłuższej perspektywie czasowej.

MIASTO OZORKÓW			
	2008r.	2009r.	2010r.
Liczba dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do przedszkoli	17	18	17
Liczba dzieci niepełnosprawnych w szkołach podstawowych	62	81	78
w tym objętych indywidualnym nauczaniem	3	3	2
Liczba młodzieży niepełnosprawnej w gimnazjach	18	22	24
w tym objętych indywidualnym nauczaniem	7	8	9
Liczba uczniów niepełnosprawnych łącznie	97	121	119
Liczba oddziałów integracyjnych w przedszkolach	2	2	2
Liczba klas integracyjnych w szkołach podstawowych	14	18	17
Liczba klas integracyjnych w gimnazjach	3	5	5
Zasoby oświatowe, kulturalne i rekreacyjne	5 przedszkoli, 2 szkoły podstawowe, gimnazjum, zespół szkół ogólnokształcących, zespół szkół zawodowych, zespół szkół specjalnych, Miejska Kryta Pływalnia „WODNIK”, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejski Ośrodek Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Młodzieżowy Dom Kultury		
Dostępność dla osób niepełnosprawnych obiektów użyteczności publicznej	 Urząd Miejski ul. Wigury 1 Przedszkole Miejskie Nr 2 Przedszkole Miejskie Nr 4 Szkoła Podstawowa Nr 4 O.I. Szkoła Podstawowa Nr 5 O.I. Gimnazjum Nr 1 O.I. Miejski Ośrodek Kultury Pływalnia Wodnik Brak Urząd Miejski ul. Listopadowa 16 Przedszkole Miejskie Nr 1 Przedszkole Miejskie Nr 3 Przedszkole Miejskie Nr 5 Miejska Biblioteka Publiczna MOSiR MOPS MOPiTu		
Instytucje wsparcia osób niepełnosprawnych	Oddział Łódzki Polskiego Stowarzyszenia Ludzi Ciepłych na Padaczkę Fundacja „Spełnijmy Nadzieję”, MOPS, DPS		

MIASTO ZGIERZ			
	2008r.	2009r.	2010r.
Liczba dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do przedszkoli	34	36	32
Liczba dzieci niepełnosprawnych w szkołach podstawowych	28	30	35
Liczba młodzieży niepełnosprawnej w gimnazjach	5	8	9
Liczba uczniów niepełnosprawnych łącznie	67	74	76
Liczba osób objętych indywidualnym nauczaniem	10	16	13
Liczba oddziałów lub klas integracyjnych na terenie miasta	22	21	20
Zasoby oświatowe, kulturalne i rekreacyjne	11 przedszkoli, 8 szkół podstawowych, 3 gimnazja, Liceum Samorządowe Muzeum Miasta Zgierza, Miejsko - Powiatowa Biblioteka Publiczna im. B. Prusa, MOK, MOSi R, Kąpielisko „Malinka”		
Dostępność dla osób niepełnosprawnych obiektów użyteczności publicznej	 Urząd Miasta (parter) MOK (parter) Centrum Kultury Dziecka (parter) Brak Urząd Stanu Cywilnego Filia Urzędu Miasta ul. Popiełuszki Miejsko Powiatowa Biblioteka Publ Pływalnia ul. Leśmiana		

GMINA ZGIERZ			
	2008r.	2009r.	2010r.
Liczba dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do przedszkoli	1	2	2
Liczba dzieci niepełnosprawnych w szkołach podstawowych	5	5	6
Liczba młodzieży niepełnosprawnej w gimnazjach	4	5	4
Liczba uczniów niepełnosprawnych łącznie	10	12	12
Liczba osób objętych indywidualnym nauczaniem	6	8	8
Liczba oddziałów lub klas integracyjnych na terenie gminy	0	0	0
Zasoby oświatowe, kulturalne i rekreacyjne	3 szkoły podstawowe, 4 zespoły szkolno- gimnazjalne, Gminny Ośrodek Szkoleniowo – Wypoczynkowy w Dzierżąskiej, Obiekt sportowo – rekreacyjny w Rosanowie, Gminna Biblioteka w Białej, Filie Biblioteki Gminnej w Dąbrówce i Ustroniu, Klub Integracji Społecznej w Dąbrówce Sowice, Centrum Aktywizacji Społecznej w Giecznie.		
Dostępność dla osób niepełnosprawnych obiektów użyteczności publicznej	 Szkoła w Białej Szkoła w Grotnikach Szkoła w Słowiku Szkoła w Szczawinie Centrum Aktywizacji Społecznej w Giecznie GOPS		
Instytucje wsparcia osób niepełnosprawnych	GOPS		

MIASTO GŁÓWNO			
	2008r.	2009r.	2010r.
Liczba dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do przedszkoli	0	0	1
Liczba dzieci niepełnosprawnych w szkołach podstawowych	13	1	2
Liczba młodzieży niepełnosprawnej w gimnazjach	0	4	2
Liczba uczniów niepełnosprawnych łącznie	13	5	5
Liczba osób objętych indywidualnym nauczaniem	0	10	6
Liczba oddziałów lub klas integracyjnych na terenie miasta	0	0	0
Zasoby oświatowe, kulturalne i rekreacyjne	3 miejskie przedszkola, 3 szkoły podstawowe, Gimnazjum Miejskie, Miejski Ośrodek Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Miejska Hala Widowiskowo – Sportowa, Boisko „Orlik”, obiekt „ Mroźyczka”		
Dostępność dla osób niepełnosprawnych obiektów użyteczności publicznej	Brak informacji szczegółowej		
Instytucje wsparcia osób niepełnosprawnych	Środowiskowy Dom Samopomocy, MOPS, Polski Związek Niewidomych		

MIASTO I GMINA ALEKSANDRÓW Ł.			
	2008r.	2009r.	2010r.
Liczba dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do przedszkoli	10	9	7
Liczba dzieci niepełnosprawnych w szkołach podstawowych	26	25	27
Liczba młodzieży niepełnosprawnej w gimnazjach	18	20	19
Liczba uczniów niepełnosprawnych łącznie	54	54	53
Liczba osób objętych indywidualnym nauczaniem	1	2	3
Liczba oddziałów lub klas integracyjnych na terenie miasta	12	11	11
Zasoby oświatowe, kulturalne i rekreacyjne	3 przedszkola, 4 szkoły podstawowe, , Miejski Zespół Szkół, Zespół Szkół Sportowych, Zespół Szkół Specjalnych, Prywatne Gimnazjum, 2 licea, Zespół Szkół Zawodowych, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, MDK, Biblioteka Publiczna i 3 filie, MOSiR, Pływalnia „ Olimpijczyk”, 3 hale sportowe		
Dostępność dla osób niepełnosprawnych obiektów użyteczności publicznej	 Ośrodek Pomocy Społecznej SPZOZ PUP – filia Centrum Pomocy Rodzinie i Usług Socjalnych ŚDS		
Instytucje wsparcia osób niepełnosprawnych	DPS w Rąbieniu, OPS, Katolicka Wspólnota Niepełnosprawnych „Serce”, Polskie Stowarzyszenie Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Polskie Stowarzyszenie Pomocowe „POMOST”		

URZĄD GMINY W PARZĘCZEWIE			
	2008r.	2009r.	2010r.
Liczba dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do przedszkoli	0	0	0
Liczba dzieci niepełnosprawnych w szkołach podstawowych	1	1	1
Liczba młodzieży niepełnosprawnej w gimnazjach	0	0	0
Liczba uczniów niepełnosprawnych łącznie	1	1	1
Liczba osób objętych indywidualnym nauczaniem	1	1	1
Liczba oddziałów lub klas integracyjnych na terenie gminy	0	0	0
Zasoby oświatowe, kulturalne i rekreacyjne	2 szkoły podstawowe, gimnazjum, Forum Inicjatyw Twórczych, Fundacja PRYM, Stadion sportowy		
Dostępność dla osób niepełnosprawnych obiektów użyteczności publicznej	 Szkoła Podstawowa w Parzęczewie Forum Inicjatyw Twórczych w Parzęczewie Fundacja PRYM w Parzęczewie		
Instytucje wsparcia osób niepełnosprawnych	GOPS, Gminne Centrum Informacji, PKPS		

GMINA GŁÓWNO			
	2008r.	2009r.	2010r.
Liczba dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do przedszkoli	0	0	0
Liczba dzieci niepełnosprawnych w szkołach podstawowych	0	0	0
Liczba młodzieży niepełnosprawnej w gimnazjach	0	0	0
Liczba uczniów niepełnosprawnych łącznie	0	0	0
Liczba osób objętych indywidualnym nauczaniem	0	1	0
Liczba oddziałów lub klas integracyjnych na terenie gminy	0	0	0
Zasoby oświatowe, kulturalne i rekreacyjne	3 zespoły szkół publicznych, Gminna Biblioteka Publiczna, Ośrodek Upowszechniania Kultury		
Dostępność dla osób niepełnosprawnych obiektów użyteczności publicznej	 Ośrodek Upowszechniania Kultury w Bronisławowie Ośrodek Zdrowia w Karnkowie		
Instytucje wsparcia osób niepełnosprawnych	GOPS		

GMINA STRYKÓW			
	2008r.	2009r.	2010r.
Liczba dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do przedszkoli	0	0	0
Liczba dzieci niepełnosprawnych w szkołach podstawowych	2	1	1
Liczba młodzieży niepełnosprawnej w gimnazjach	5	3	11
Liczba uczniów niepełnosprawnych łącznie	7	4	12
Liczba osób objętych indywidualnym nauczaniem	1	0	0
Liczba oddziałów lub klas integracyjnych na terenie gminy	0	0	0
Zasoby oświatowe, kulturalne i rekreacyjne	3 przedszkola, 4 szkoły podstawowe, 3 zespoły szkół, Centrum Kształcenia i Wychowania Ochotniczych Hufców Pracy w Dobieszkowie, Gminna Biblioteka Publiczna i 4 filie, Ośrodek Kultury i Rekreacji, 8 kół gospodyń wiejskich		
Dostępność dla osób niepełnosprawnych obiektów użyteczności publicznej	 Zespół Szkół Nr 1 w Strykowie Gimnazjum Niepubliczne w Dobieszkowie Ośrodek Kultury i Rekreacji w Strykowie Gminna Biblioteka Publiczna		
Instytucje wsparcia osób niepełnosprawnych	MGOPS		

Legenda:

 - obiekt dostępny dla osób niepełnosprawnych

 Brak - brak dostępności dla osób niepełnosprawnych

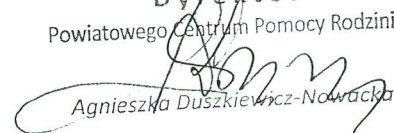
MOPiTu- Miejski Ośrodek O Profilaktyki i Terapii Uzależnień

**Zadania rehabilitacji społecznej i zawodowej,
ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
realizowane w latach 2005 - 2010**

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	PLAN 2005 /całoroczny/	PLAN 2006 /całoroczny/	PLAN 2007 /całoroczny/	PLAN 2008 /całoroczny/	PLAN 2009 /całoroczny/	PLAN 2010 /całoroczny/
I	Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ)	1.260.060,-	1.556.245,-	1.485.540,-	1.542.412,-	1.745.928,-	1.745.928,-
II	Zadania zlecane (zgodnie z art.36 – art.35a ust.1 pkt 9c)	0	0	0	0	97.530,-	100.000,-
III	Rehabilitacja zawodowa	510.406,-	186.119,-	421.615,-	755.310,-	363.457,-	100.000,-
1.	Szkolenia osób niepełnosprawnych	10.000,-	10.000,-	2.000,-	1.550,-	7.810,-	4.000,-
2.	Staże dla osób niepełnosprawnych	0	0	10.615,-	29.491,-	15.647,-	0
3.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	333.500,-	160.000,-	409.000,-	230.000,-	220.000,-	96.000,-
4.	Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej	0	0	0	468.760,-	120.000,-	0
5.	Refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne	166.906,-	16.119,-	0	0	0	0
6.	Prace interwencyjne	0	0	0	0	0	0
7.	Przygotowanie zawodowe	0	0	0	25.509,-	0	0
IV	Rehabilitacja społeczna	1.259.958,-	1.745.425,-	1.711.432,-	1.948.992,-	1.150.816,-	866.733,-
1.	Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych	416.358,-	610.000,-	544.881,-	367.433,-	200.000,-	0
2.	Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	282.758,-	482.945,-	421.072,-	331.301,-	135.000,-	60.000,-
3.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki	20.000,-	20.000,-	33.093,-	20.000,-	10.000,-	8.000,-
4.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	540.842,-	632.480,-	712.386,-	1.230.258,-	805.816,-	798.733,-
	Ogółem środki dla Powiatu Zgierskiego na realizację zadań	3.030.424,-	3.487.789,-	3.618.587,-	4.246.714,-	3.357.731,-	2.812.661,-
	Wykonanie	2.992.590,-	3.457.761,-	3.613.575,-	4.157.654,-	3.346.874,-	2.812.245,-

DZIECI I MŁODZIEŻ NIEPEŁNOSPRAWNA W SYSTEMIE OŚWIATY W POWIECIE ZGERSKIM			
POZIOM NAUKI	LICZBA DZIECI I MŁODZIEŻY W		
	2008r.	2009r.	2010r.
Przedszkole	62	65	59
Szkoła Podstawowa	137	144	150
Gimnazjum	50	62	69
Szkoła ponadgimnazjalna	150	119	134
Szkoła Specjalna	489	470	439
ŁĄCZNIE	888	860	851
Indywidualne nauczanie	47	71	65
Liczba klas indywidualnych	56	60	58

Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Agnieszka Duszkiewicz-Nowacka